

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΣΕ ΚΑΙΡΟΥΣ ΚΡΙΣΗΣ

Σε ελεύθερη πτώση

Καθόλου παράξενο που ο καπιταλισμός στην Ελλάδα της κρίσης και των Μνημονίων έχει πάρει τα χαρακτηριστικά μιας «νέας άγριας Δύσης»

Του Χ.Ι. ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΟΥ

Σε εποχές κρίσεων, οι κοινωνίες και τα έθνη βιώνουν συνήθως έντονες κοινωνικές εκρήξεις, ανασυγκροτούνται στο όραμα και τους στόχους μιας δυνατής εναλλακτικής διακυβέρνησης και μεταμορφώνουν τους θεσμούς και την πολιτική τους κουλτούρα, ειδώς κινδυνεύουν να καταδικαστούν σε οπισθοδρόμηση και μακροπρόθεσμο μαρασμό. Στην Ελλάδα, δυστυχώς, τίποτα από αυτά δεν φαίνεται να βρίσκονται σε εξέλιξη, γεγονός που προειδεάζει ότι η χώρα θα πρέπει να προετοιμαστεί για την υψηλότερη ελεύθερη πτώση στη σύγχρονη ιστορία της.

Ας πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή. Τα τελευταία πέντε χρόνια, η Ελλάδα, αν και τουλάχιστον στα χαρτιά ευρωπαϊκή χώρα, βρίσκεται σε μια πρωτοφανή κατάσταση, όχι απλά και μόνο εξαιτίας μιας οικονομικής και κοινωνικής κρίσης, αλλά λόγω ιδίως απώλειας της εθνικής της κυριαρχίας και της επιδεικνύουσας εθνικής υποτέλειας εκ μέρους της πολιτικής της ελίτ. Αυτό, βέβαια, δεν φαίνεται να απασχολεί τους εγχώριους ανειδίκευτους και αμαθείς σχολιαστές στη βιομηχανία των ΜΜΕ, οι οποίοι προτιμούν, για παράδειγμα, να επιδίδονται σε προπαγανδιστικές ερμηνείες όσον αφορά τις εξελίξεις στη χώρα του τάνγκο, αντί να επικεντρώνονται στις συνέπειες της πλήρους παράδοσης της δικής μας χώρας στους διεθνείς δανειστές της. Ο λόγος είναι απλός. Η έννοια της απαξίωσης της εθνικής κυριαρχίας και της καταπάτησης της δημοκρατίας είναι γι' αυτούς ζητήματα άνευ σημασίας.

Πράγματι, σκέφτηκε άραγε ποτέ κανείς από τους εγχώριους ταγούς του σημερινού Ελλαδιστάν πως κατάφερε μια άσημη πλέον υπερήφανη χώρα, όπως η Κούβα, να αντέξει για δεκαετίες την επιβολή ενός λυσσαλέου αμερικανικού εμπορικού εμπάργκο ή να ξεπεράσει από μόνη της το σοκ της κατάρρευσης του σοβιετικού μπλοκ; Όχι βέβαια, αλλά αυτό δεν τους αποτρέπει από το να υπογραμμίζουν σε κάθε ευκαιρία που τους δίνεται την οικονομική δυσχέρεια της χώρας, χωρίς ιστορικές αναφορές και συγκρίσεις. Στο πλαίσιο αυτό, οι αντιλήψεις τους για τη σημερινή κρίση στην Ελλάδα και την πορεία των πολιτικών που εφαρμόζονται για τη δόθεν επίλυσή της βρίσκονται σε πλήρη ευθυγράμμιση με αυτές των πολιτικών ιθυνόντων της τελευταίας πενταετίας, οι οποίοι είναι απόλυτα υπεύθυνοι για τα οικονομικά και κοινωνικά δεινά που υφίστα-

Ο αγώνας των καθαριστριών αποτελεί εξαίρεση στον κανόνα, που λέει ότι «δεν κουνιέται φύλλο», αφού η Αριστερά προτιμά τα τηλεοπτικά παράθυρα και το twitter

ται στο διάστημα αυτό ο λαός της χώρας, για τη διάλυση της δημοκρατίας, για την εκποίηση της εθνικής κληρονομιάς και την υποδούλωση της χώρας στα ξένα κέντρα εξουσίας - και θα πρέπει κάποια στιγμή να λογοδοτήσουν ενώπιον του ελληνικού λαού.

Κάτω από δραματικές εθνικές συνθήκες, αυτό τουλάχιστον υπαγορεύει μια πραγματική δημοκρατία, ακόμη κι αν ένα μεγάλο τμήμα του λαού έχει μετατραπεί προ πολλού σε άμορφη, καθυστερημένη μάζα - από τις ομορτωτικές και μακιαβελικές στρατηγικές των εκπροσώπων του δικομματικού συστήματος που κυβερνούσαν και λεπλάτουσαν τη χώρα από την περίοδο της μεταπολίτευσης - και οι εργαζόμενοι σε υποχρέωση των εργατοπατέρων.

Στη μεγάλη τους πλειονότητα, τα εργατικά συνδικάτα της χώρας δεν ήταν τίποτα παραπάνω από φερέφωνο της εκάστοτε κυβέρνη-

σης. Γι' αυτό και τώρα που ξεσκεπάστηκε ο ρόλος τους και αποκαλύφθηκε ο μύθος του ριζοσπαστικού εργατικού κινήματος στην Ελλάδα, το μόνο που ξέρουν να κάνουν οι καπιταλο-συνδικαλιστές εργατοπατέρες στην περίοδο της κρίσης είναι να μοιρολογούν από τη μια μεριά σαν χοντρές, μαυροφορούσες Μανιάτισσες, για τη συμφορά που χτύπησε τους εργαζόμενους, αλλά να εναρμονίζονται πλήρως από την άλλη με τις σημερινές πολιτικοκοινωνικές συγκυρίες και να ασχολούνται αποκλειστικά με τη διαχείριση ευρωπαϊκών πόρων.

Καθόλου παράξενο, συνεπώς, που ο καπιταλισμός στην Ελλάδα της κρίσης και των μνημονίων έχει πάρει τα χαρακτηριστικά μιας «νέας άγριας Δύσης». Η ευελιξία και η απορρόθμιση της αγοράς εργασίας έχει οδηγήσει όχι απλά σε νέες μορφές καπιταλιστικής εκμετάλλευσης των εργαζομένων, αλλά

στην επαναφορά των πιο άθλιων εργασιακών συνθηκών. Η τακτική των επιχειρήσεων, να λειτουργούν έχοντας τους εργαζομένους άμισθους και ανασφάλιστους, είναι ευρέως διαδεδομένη και σπανίως συναντά εμπόδια από τους ψυχολογικά καταρρακωμένους εργαζομένους.

Κάτω από το σημερινό αναρχο-καπιταλιστικό περιβάλλον, όπου έχει πάψει να υφίσταται η έννοια του κράτους δικαίου και οι ηγεσίες των περισσότερων εργατικών συνδικάτων έχουν συνάψει σιωπηρές συμμαχίες με το κεφάλαιο, ο κάθε επίδοξος καπιταλιστής ξέρει ότι μπορεί να ξεκινήσει μια επιχειρηματική δραστηριότητα με ελάχιστα κεφάλαια, αφού γνωρίζει ότι μπορεί να εκμεταλλευτεί στο έπακρο την τεράστια δεξαμενή του άνεργου εργατικού δυναμικού, χωρίς ιδιαίτερο φόβο απεργιών και καταλήψεων, καθώς οι εργαζόμενοι, υπό το φόβο της ανεργίας, έχουν α-

πεμπολήσει και τα πιο στοιχειώδη δικαιώματά τους.

Δυστυχώς, έτσι έχουν σήμερα τα πράγματα στη μέχρι πρόσφατως «ισχυρή» Ελλάδα του Σημίτη ή στην Ελλάδα του Καραμανλή που ήταν «προστατευμένη» από την παγκόσμια κρίση του 2008. Και φυσικά μην ξεχνάμε τον Γιωργάκη, που θα μετέτρεπε την Ελλάδα σε «Δανία του Νότου». Γι' αυτό εξάλλου έφερε το ΔΝΤ στη χώρα. Η «διαλεκτική σκέψη» ήταν ανέκαθεν χαρακτηριστικό του σοσιαλιστικού ΠΑΣΟΚ: η λεπλασία είναι όχημα για την ανάπτυξη της χώρας, η υποδούλωση σημαντικός μηχανισμός για την ελευθερία και την ανεξαρτησία.

Και η Αριστερά; Τι κάνει η Αριστερά σε καιρούς κρίσης; Στην περίπτωση της Ελλάδας, η Αριστερά της κακοφωνίας, της μιζέριας και της συνομοσιολογίας ασχολείται κυρίως με το σχεδιασμό της ανόδου της στην εξουσία. Δεν έχει καιρό να εμπλακεί σε λαϊκούς αγώνες και στην οργάνωση των εκατοντάδων χιλιάδων νέων ανέργων, στην πολιτική αφύπνιση και τη δραστηριοποίηση των κοινοτήτων στα κοινά, στην ενεργοποίηση των φοιτητών στον αγώνα κατά της υποδούλωσης της χώρας στα ξένα κέντρα εξουσίας. (Για τους τελευταίους, μάλλον αρκούν οι λεονταρισμοί για τη διαγραφή των «αιώνιων» συμφοιτητών τους). Αυτές ήταν στρατηγικές για άλλες εποχές. Και σίγουρα δεν έχουν νόημα οι ρεαλιστικές αλλά οικονομικά επεξεργασμένες τακτικές για έξοδο από την κρίση.

Αρκούν οι ρητορικές δηλώσεις κατά της Μέρκελ και υπέρ μιας «κοινωνικής Ευρώπης». Και φυσικά, ούτε καν λόγος για τη διαμόρφωση μιας μετασχηματιστικής πολιτικής κουλτούρας, που θα έπρεπε να είναι το σήμα κατατεθέν της ελληνικής Αριστεράς του 21ου αιώνα.

Με εξαίρεση μικρές εστίες αντίστασης, οργανωμένες από την ίδια τους τη βάση, σήμερα οι κύριοι εκπρόσωποι της Αριστεράς προτιμούν να βγαίνουν στα τηλεοπτικά κανάλια, να δίνουν συνεντεύξεις στις εφημερίδες και να στέλνουν μηνύματα μέσω Twitter. Όμως, αν μην είμαστε κακεντρέχεις, αυτή είναι η μεταμοντέρνα εκδοχή της πάλης των τάξεων στο μανιφέστο της σημερινής ευρωπαϊκής Αριστεράς.

Με τα σημερινά πολιτικά δεδομένα, όπου καπιταλισμός, συνδικαλισμός και Αριστερά κινούνται απέναντι στη συνεχιζόμενη κρίση που μαστιάζει τη χώρα είτε με καθαρά ομορτωτιστικούς τρόπους είτε με τα αντανάκλαστα του πολιτικού επαρχιωτισμού, οι προοπτικές για οικονομική και κοινωνική αλλαγή στην Ελλάδα δείχνουν να είναι ανυπόφορα καταθλιπτικές.